

Educació de les necessitats corporals

Entre les múltiples coses de l'infant que cal educar n'hi ha una que sovint és negligida: la realització de les seves necessitats corporals. Aquesta educació ha d'iniciar-se ben d'hora i ha d'estar enllestida als quatre anys.

Durant tot el primer any la micció i la defecació són completament involuntàries i absolutament inconscients. Dels dotze als vint-i-quatre mesos segueixen essent-ho igualment durant les hores de la nit i seguirien essent-ho durant el dia si l'educació, creant hàbits, no hagués modificat les coses. Si la defecació és gairebé inexistente a la nit, es deu en part a l'educació i sobretot que les funcions digestives han evolucionat tendint a la defecació única i diürna. A partir dels dotze mesos l'infant és conscient de la seva necessitat, però no és conscient de la conveniència de realitzar-la d'una manera adequada. Després dels dos anys l'infant tot sol ja seria conscient d'aquesta conveniència. L'obra de l'educació consisteix que aquesta consciència hagi estat facilitada i provocada amb l'establiment d'un hàbit. A partir dels dos anys l'infant sa, en un gran nombre de casos, tampoc no s'orina durant la nit perquè ha disminuït notablement la necessitat i perquè han intervingut els hàbits creats per l'educació.

Vegem ara com es creen aquests hàbits. Durant tot el primer any gairebé que no podem fer res per a crear un hàbit a l'entorn de la micció; aquesta és tan abundant i tan imperiosa que no podem fer res amb ella. Però ja podem fer quelcom amb la defecació. A partir dels sis mesos cal que posem cada dia l'infant a l'orinal a una mateixa hora cada dia. Segurament no obtindrem res aparentment. Li tindrem cinc, deu minuts, sense que passi res potser i al cap d'un quart passarà allò que desitjàvem que passés quan el teníem d'aquella manera. No ens hem de desanimar. Si prosseguim pacientment, és molt possible que als nou mesos ja obtinguem alguns resultats que esdevindran gairebé definitius als quinze o setze mesos.

A partir dels dotze mesos amb aquesta pràctica, no tan sols aconseguim algunes vegades crear un hàbit a l'entorn de la defecació, sinó també de la micció.

Dels dos als tres anys a diverses hores del dia, convenientment espaiades i ritmades, hem de fer seure l'infant a l'orinal dient-li perquè ho fem —que ja ho pot comprendre—. D'aquesta manera s'obté gairebé sempre, i en poc temps, que sigui el mateix infant el que demani per les seves necessitats. Quan s'ha aconseguit això, es pot dir que ja s'ha aconseguit tot.

Quan l'infant demana per les seves necessitats, l'hem d'atendre tot seguit, encara que algunes vegades en determinats moments ho faci amb una freqüència que a nosaltres ens sembla desmesurada. Hem de tenir present que la freqüència de la micció en l'infant, molt més que en nosaltres, depèn de qüestions afectives que poden alterar-ne el ritme en gran manera. En canvi hem de saber interpretar (i no atendre) la demanda per a les necessitats corporals que alguns infants —no pas massa ben educats, generalment— fan per a escabollir alguna cosa que cal imposar-los i no els ve de bona gana.

Als tres anys ja hem d'haver aconseguit que l'infant tot sol, sense necessitat de dir res a ningú, sàpiga desordenar-se la roba i realitzi la micció en un lloc adequat sense ajuda d'altre.

Compte, però, a no abandonar-lo d'una manera absoluta. Moltes vegades l'infant absorbeix el seu joc o per la seva ocupació no s'adona de la seva necessitat. Vigilat-lo, ens en hem d'adonar nosaltres i fer-li interrompre el joc perquè la realitzi d'una manera adequada. Si no ho fem així, creariem el pitjor dels hàbits: el de deixar-se anar.

Hi ha infants de tres i quatre anys (i més encara) que s'orinen durant el dia per mandra (mandra acompanyada moltes vegades d'erotisme). Cal vigilar-los més que els altres, descobrint els moments de les seves necessitats, i cal perllongar en ells l'habitació a les miccions periòdiques, fent-los seure a l'orinal a hores determinades, tant si en tenen com no en tenen ganes.

Quan després dels dos anys es perllonga l'enuresi nocturna, cal tenir present que aquesta pot ésser deguda a causes eròtiques, a causes orgàniques i a causes psicològiques (sovint a les tres combinades). Contra les causes eròtiques no podem ni hem de fer res. Contra les orgàniques (fimosi, vegetacions, adenoides (?), paràsits intestinals, etc.), hem d'intervenir-hi mèdicament extirpant-les. Les causes psicològiques podem descobrir-les moltes vegades interrogant prudentment a l'infant sobre els seus somnis i sobre les últimes coses que han passat al seu entorn poc abans de ficar-se al llit. Sovint trobem entre els enurètics, somnis terrorífics, somnis de foc, d'ofec, etc., que a part del significat eròtic que puguin tenir moltes vegades estant relacionats amb coses que han succeït abans de ficar-se al llit; contes de por i espant, bromes sobre fantasmes, càstigs aterridors i altres coses que ja no cal dir que han d'ésser eliminades de l'ambient de tot infant i especialment dels infants enurètics.

Quan l'infant és enurètic, sigui pel que sigui, cal: a) Suprimir els líquids (sopa, llet, aigua) en la seva última menjada. b) Augmentar si és possible la benignitat en el tracte amb ell durant les últimes hores. (Hi ha casos en que cal ésser sever amb els enurètics. Aquests casos entren, però, de ple dins la Pedagogia terapèutica.) c) Eliminar durant tot el dia les coses fantàstiques i espantadores. d) Despertant-lo al cap d'una hora de dormir fent-lo orinar i tornar-hi a la matinada. (En algunes ocasions cal fer-ho també a mitja nit.)

Moltes vegades l'infant al cap de poc temps ha creat nous hàbits i ja no cal recórrer a les regles a) i d).

En alguns infants de més de quatre anys es pot aconseguir, parlant amb ells, que es donin compte que les últimes vegades que s'havien orinat al llit tanmateix havien somniat que ho feien en un lloc adequat. Si s'aconsegueix aquesta descoberta, gairebé sempre també s'aconsegueix que, al reproduir-se el somni, sigui a temps de despertar-se i realitzar la micció en un lloc adequat.

Leonor